

AZ I. CS. KIR. SZAB.

DUNAGŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG

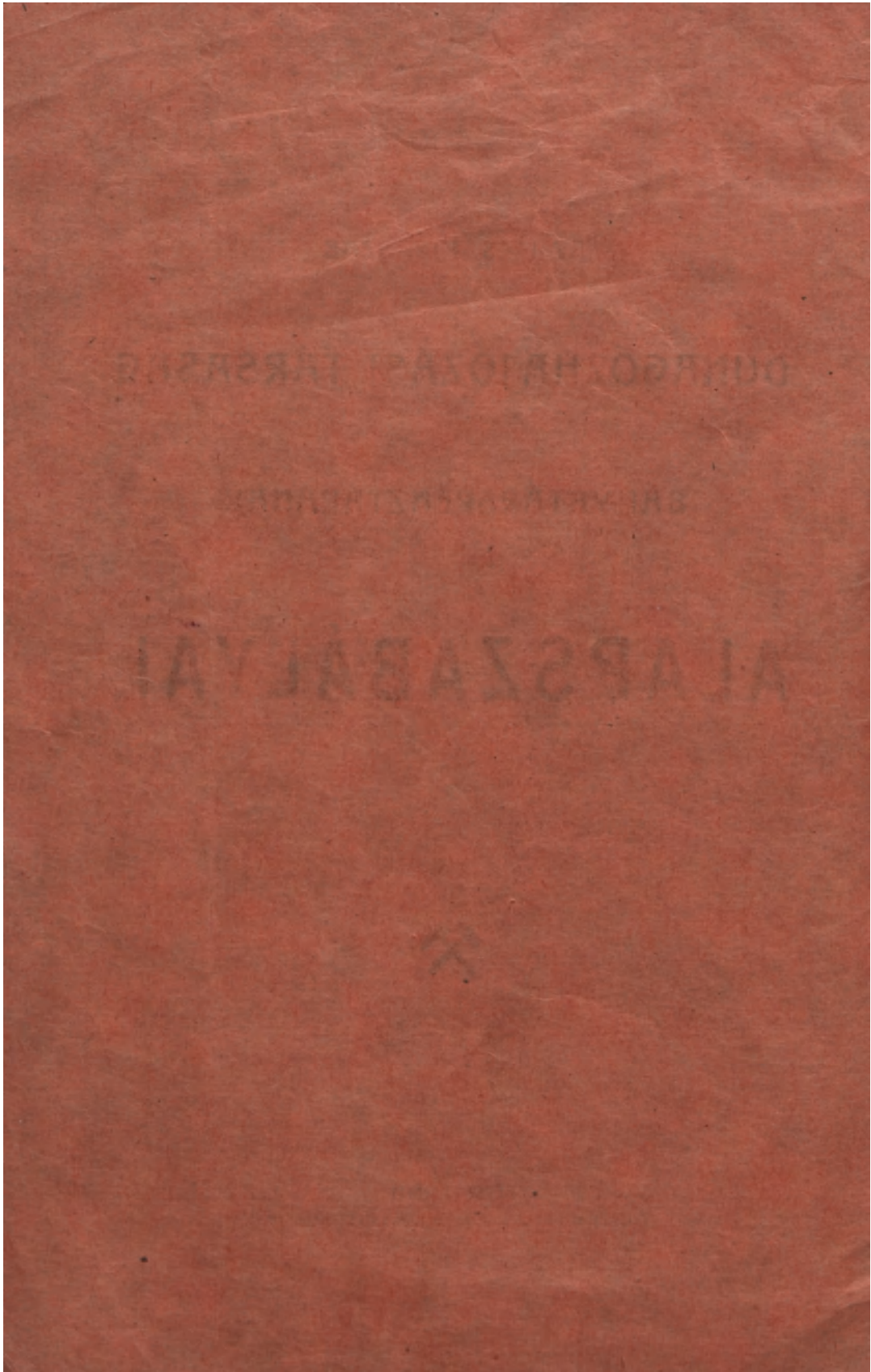
BÁNYATÁRSPÉNZTÁRÁNAK

ALAPSZABÁLYAI.

PÉCSETT, 1913.

NYOMATOTT FAIZS JÓZSEF KÖNYVNYOMDAJÁBAN.

AZ I. CS. KIR. SZAB.

DUNAGŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG

BÁNYATÁRSPÉNZTÁRÁNAK

ALAPSZABÁLYAI.

PÉCSETT, 1913.

NYOMATOTT TAIZS JÓZSEF KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

AZ I. CS. KIR. SZAB.
DUNAGŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG Bányatárspénztárának
ALAPSZABÁLYAI.

---

1. §.

A társpénztár czélja.

Az I. cs. kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság bányatárspénztárának az a czélja, hogy a munkaképtelené lett és segítségre szoruló felvigyázókat és munkásokat, valamint ezek hozzátartozóit ezen alapszabályok értelmében segítse, továbbá, amennyiben a társpénztár jövedelme megengedi, oly intézkedéseket tegyen, melyek a társpénztári tagok szellemi és erkölcsi állapotának emelésére szolgáljanak.

2. §.

Tagok.

A társpénztárt az egész, az I. cs. kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság magyarországi bányavállalatainál alkalmazott felvigyázó- és munkásszemélyzet alkotja, amennyiben valamely más, már létező társpénztárhoz nem tartozik. A tagok állandók és nem állandók.

3. §.

Állandó és nem állandó tagok.

Az állandó tagokhoz a főbányajáróig bezárólag az állandóan alkalmazott felvigyázó-személyzeten kívül valamennyi, az említett bányavállalatoknál állandóan felvett és a legénységi könyvbe bevezetett bármely fokozathoz tartozó férfimunkás számíttatik, ha a 14-ik életévet betöltötte és a munkába való felvételkor a 40-ik életévet még túl nem haladta.

A legénységi könyv egyidejűleg a társpénztári anyakönyvet is képezi, a munkába való felvétel alkalmával a munkásnak kézbesített munkakönyv pedig hivatva van, hogy a társpénztárhoz való viszonyát feltüntesse.

A nem állandó tagokhoz a női munkásszemélyzet tartozik, valamint azon férfimunkások, kik a 14-ik életévet még nem érték el, vagy a felvételkor a 40-ik életévet már túlhaladták, továbbá az ideiglenesen alkalmazott napszámosok.

4. §.

A tagoknak osztályokba való beosztása.

A szolgálati fokozat tekintetében a társpénztári tagok 4 osztályba soroztatnak:

1. Az 1. osztályba valamennyi, állandó havi vagy napszámfizetéssel bíró és legkevesebb 100 korona havi, illetve 3 korona 20 fillér napszámfizetéssel bíró felvigyázó és irodasegéd tartozik.

2. A 2. osztályba azon felvigyázók és irodasegédtek tartoznak, kiknek 100 koronánál kevesebb havi, vagy 3 korona 20 fillérnél kevesebb napszámfizetésük van, továbbá a vájárok, ácsok, gép- és szivattyukezelők, fűtők és kézművesek, azután a felvigyázó és irodai személyzet legkevesebb 2 korona 40 fillér állandó napszámfizetéssel.

3. A 3. osztályba a segédvájárok, csillérek, csatlósok, buktatók és napszámmunkások tartoznak.

4. A 4. osztályba a tanoncok, palaválogató fiúk, takarítók és a női munkás személyzet tartozik.

Kétségeknél, vajjon valamely társpénztári tag melyik osztályba sorolandó, a társpénztári elnök dönt.

5. §.

A társpénztár jövedelme.

A társpénztár kiadásainak fedezésére a következő bevételek szolgálnak:

1. Ajándékok és járulékok az I. cs. kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság vagy más jóltevők részéről.

A Dunagőzhajózási Társaság mint a bányák tulajdonosa által jelenleg 20.000 koronányi évi járulék adatik, ameddig a társpénztári nyugdíj- és betegpénztár egyesülve maradnak.

2. A tagok megállapított társpénztári járulékaik a megszolgált tiszta kereset után.

3. A bírságok, melyek a legénységre az I. cs. kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság bányaigazgatóságának szolgálati és büntetőszabályzata, illetve az általános bányatörvény alapján az illetékes m. kir. bányahatóság által kirovatnak és bevételeztetnek.

4. A megállapított szabadsági, házassági és előléptetési díjak.

5. Kikölesönzött vagy más módon jövedelmező tőkék kamatai.

6. Esetleges részesedés az élelmezési raktárak jövedelmében.

6. §.

A tagok járulékaik.

A minden tag által kivétel nélkül fizetendő társpénztári járulék következőképen állapittatik meg:

1. Az állandó havi vagy napi fizetéssel bíró felvigyázók, irodasegéddek és munkások részére tiszta keresetük után 7 (hét) fillérben minden korona után, azonban nem több mint 7 (hét) korona havonként.

2. A többi állandó tagokra nézve tiszta keresetük után 7 (hét) fillérben minden korona után.

3. A nem állandó tagokra nézve tiszta keresetük után $3\frac{1}{2}$ (három és fél) fillérben minden korona után.

Házassági díjak.

Ha valamely állandó tag megházasodik, akkor tekintettel a társpénztár ellenében keletkező nagyobb igényekre, bizonyos díjat tartozik fizetni, mely következőleg állapittatik meg:

Az I. osztály tagjai részére	20 kor.,
A II. " " "	16 kor.,
A III. " " "	12 kor.

Ezen összegek 2 koronás havi részletekben hozatnak levonásba.

E díj fizetése alól csak azon tagok vannak felmentve, kik elhunyt társpénztári tagoknak nyugdíjra jogosult özvegyeit veszik nőül.

Előléptetési díjak.

Az előléptetés alkalmával a következő díjak szedetnek be:

csilléitől segédvájárrá	2 kor.
segédvájártól vájárrá	2 „
vájártól vagy egyéb munkástól felvigyázóvá	10 kor.

Szabadságdíjak.

Azon tagok, kik a szolgálati szabályzat 15. §-a szerint szabadságolva vannak, minden szabadságnapért, ha állandók, 14 fillért, ha nem állandók, 7 fillért kötelesek fizetni.

7. §.

A tagok igényei.

Minden tagnak joga van :

- a) betegség beálltakor, mind maga, mind a vele közös háztartásban élő neje, valamint törvényes gyermekei részére, utóbbiaknál a 14. életév betöltéseig, ingyenes orvosi kezelésre a társpénztár által alkalmazott bányorvos részéről, valamint a szükséges gyógyszerek ingyenes kiszolgáltatására ;
- b) sérülés vagy betegség eseteiben betegpénzre vagy időleges segélyre ;
- c) egyszerű temetésre.

Minden állandó tagnak az említetteken kívül még igénye van :

- a) munkaképtelensége esetében élethossziglani nyugdíjra saját maga részére ;
- b) halála esetében özvegyének élethossziglani segélyezésére (nyugdíjazására), továbbá törvényes gyermekei részére nevelési járulék kiszolgáltatására.

A IV. osztály tagjainak a 17. §-ban megállapított eseteket kivéve, nyugdíjra igényök nincsen.

8. §.

Betegpénzek.

Ha valamely társpénztári tag megbetegszik, vagy megsérül és betegségét vagy sérülését nem maga által okozott verekedés által szerezte, akkor a következő betegpénzt kapja:

Az I. oszt. tagjai, ha nők,	2 K 50 f.,	ha nőtlenek,	2 K
A II. „ „ „ „	2 „ „ „	„ „	1 K 50 f.,
A III. „ „ „ „	1 „ 50 „ „	„ „	1 K 20 f.,
A IV. osztályu tagok			80 f.,
A 14 éven aluli fiuk			60 f.

betegpénzt kapnak.

A családtagok, azaz a bányakórházban vagy más nyilvános betegintézetben ápolott társpénztári tagok nejei és 14 éven aluli törvényes gyermekei az ezen §-ban megállapított betegpénzek felét kapják. Kórházban ápolott tagok saját részükre nem kapnak betegpénzt.

A verekedés által előidézett betegköltségek a vétkes fél által a társpénztárnak megtérítendőek.

A betegpénz tartama.

A betegpénz legfőlebb 6 egymásután következő hónapon át huzható.

Állandó havi fizetéses felvigyázók.

Az állandó havi fizetéssel bíró felvigyázók betegségek első 3 hónapjában fizetésüket rövidítés nélkül a bányaműpénztárából kapják; ezen 3 hónap elteltével azonban az osztályuknak megfelelő betegpénzben részesülnek a társ-pénztárból.

Három napig tartó betegségek.

Oly betegségek esetében, melyek nem a rendes társasági munka közben szenvedett sérülés következtében támadtak és 3 egymás után következő napot nem haladnak meg, betegpénz nem fizetetik.

Ezen összegek 2 koronás havi részletekben hozatnak levonásba.

E díj fizetése alól csak azon tagok vannak felmentve, kik elhunyt társpénztári tagoknak nyugdíjra jogosult özvegyeit veszik nőül.

Előléptetési díjak.

Az előléptetés alkalmával a következő díjak szedetnek be:

csillértől segédvájárrá	2 kor.
segédvájártól vájárrá	2 „
vájártól vagy egyéb munkástól felvigyázóvá	10 kor.

Szabadságdíjak.

Azon tagok, kik a szolgálati szabályzat 15. §-a szerint szabadságolva vannak, minden szabadságnapért, ha állandók, 14 fillért, ha nem állandók, 7 fillért kötelesek fizetni.

7. §.

A tagok igényei.

Minden tagnak joga van:

- a) betegség beálltakor, mind maga, mind a vele közös háztartásban élő neje, valamint törvényes gyermekei részére, utóbbiaknál a 14. életév betöltéseig, ingyenes orvosi kezelésre a társpénztár által alkalmazott bányorvos részéről, valamint a szükséges gyógyszerek ingyenes kiszolgáltatására;
- b) sérülés vagy betegség eseteiben betegpénzre vagy időleges segélyre;
- c) egyszerű temetésre.

Minden állandó tagnak az említettekén kívül még igénye van:

- a) munkaképtelensége esetében élethossziglani nyugdíjra saját maga részére;
- b) halála esetében özvegyének élethossziglani segélyezésére (nyugdíjazására), továbbá törvényes gyermekei részére nevelési járulék kiszolgáltatására.

A IV. osztály tagjainak a 17. §-ban megállapított eseteket kivéve, nyugdíjra igényök nincsen.

8. §.

Betegpénzek.

Ha valamely társpénztári tag megbetegszik, vagy megsérül és betegségét vagy sérülését nem maga által okozott verekedés által szerezte, akkor a következő betegpénzt kapja:

Az I. oszt. tagjai, ha nők,	2 K 50 f.,	ha nőtlenek,	2 K
A II. " " " " 2 " " " "	1 K 50 f.,		
A III. " " " " 1 " 50 " " "	1 K 20 f.,		
A IV. osztályu tagok	80 f.,		
A 14 éven aluli fiuk	60 f.		

betegpénzt kapnak.

A családtagok, azaz a bányakórházban vagy más nyilvános betegintézetben ápolott társpénztári tagok nejei és 14 éven aluli törvényes gyermekei az ezen §-ban megállapított betegpénzek lelet kapják. Kórházban ápolott tagok saját részükre nem kapnak betegpénzt.

A verekedés által előidézett betegköltségek a vétkes lel által a társpénztárnak megtérítendőek.

A betegpénz tartama.

A betegpénz legfőlebb 6 egymásután következő hónapon át huzható.

Állandó havi fizetéses felvigyázók.

Az állandó havi fizetéssel bíró felvigyázók betegségek első 3 hónapjában fizetésüket rövidítés nélkül a bányaműpénztárából kapják; ezen 3 hónap elteltével azonban az osztályuknak megfelelő betegpénzben részesülnek a társpénztárból.

Három napig tartó betegségek.

Oly betegségek esetében, melyek nem a rendes társasági munka közben szenvedett sérülés következtében támadtak és 3 egymás után következő napot nem haladnak meg, betegpénz nem fiztetik.

Tettetők.

Azon tagok, kik betegséget jelentettek be, házi ápolásban részesülnek, de ennek daczára súlyos házi, mezei vagy szállómunkákat végeznek, vagy a kikiről egyáltalán kitudódik, hogy betegségeket csak azért szinlelték, hogy jogtalan módon jussanak a betegpénz birtokába, tettetőknek nyilvánítatnak és nemcsak betegpénzre való igényüket veszítik, hanem a munka- és büntetőrendszabály 123. §-a értelmében meg is büntettetnek.

Női tagok.

A női tagok lebetegedés esetében ingyenes szülésznői segítségen kívül legkevesebb 6 hétig — a lebetegedés napjától számítva — a szabályszerű betegpénzt is kapják.

9. §.

A betegség tartama állandó tagoknál.

Ha a betegség 6 egymásután következő hónapnál tovább tart, akkor a beteg állandó tag a 8. §-ban megállapított betegpénzek felét egy további éven át kapja.

A betegség tartama nem állandó tagoknál.

Nemállandó tagok, ha betegségek nem valamely a bányaművi munkánál bekövetkezett sérülésnek következménye, 6 egymásután következő hónap után a társpénztárhoz való minden igényt elvesztik.

Különös méltánylást igénylő esetekben a betegpénzek tartama meghosszabbítható.

A betegpénz felének élvezete nyugdíjképes tagoknál az év letelte előtt is beszüntethető, ha a bányorvos a betegséget gyógyíthatatlannak nyilvánítja és az illető tagot nyugdíjazásra ajánlja.

10. §.

Orvosi segély és gyógyszerek.

A tagok betegségek vagy sérülések eseteiben a teljes meggyógyulásig maguk, nejeik és törvényes gyermekeik

részére — utóbbiaknál csak 14-ik életévök betöltéseig — ingyenes orvosi kezelést és gyógyszereket nyernek.

Méltánylást igénylő esetekben az ingyenes gyógykezelés a törvényes gyermekeknél a 14-ik életéven túl is engedélyezhető.

11. §.

Bányaorvos.

Beteg tagoknak és családjaiknak gyógykezelése kizárólag a társpénztárból fizetett bányaorvosok által történik.

Kivételek e tekintetben indokolt esetekben csakis a társ-pénztári elnök jóváhagyásával vannak megengedve.

12. §.

Betegjegyek.

Valamely megbetegedett tagnak orvosi kezelése az illetékes bányaorvos által, különösen sürgős eseteket kivéve, a betegségi esetnek a feljebbvaló üzemi hivatalnoknál való bejelentése után csak az ez által kiállított betegjegy alapján történik.

Ha az előzetes bejelentés a sürgősség miatt nem volt lehetséges, akkor ez utólag pótlendő.

13. §.

Gyógykezelés a bányakórházban.

Azon tagok, kik oly súlyosan betegek, hogy az orvosnak folytonos ügyeletére szorulnak, valamint azok, kik ellen jogos gyanu forog fenn, hogy betegségeket csak tettetik, továbbá nőtlenek, vagy oly nők tagok, kiknek odahaza nincs meg a kellő ápolásuk, ha a bányaorvos szükségesnek találja, a társ-pénztár költségén a bányakórházban gyógykezelendők és eltartandók.

Az ingyenes gyógykezelés elvesztése.

Azon tagok, kik a bányaorvos rendelkezéseit nem teljesítik, a bányakórházba való beszállításuknak ellenszegülnek, vagy a kórházat az orvos engedélye nélkül elhagyják, beteg-pénzre és ingyen gyógyszerekre minden igényt elvesztenek.

14. §.

Nyugdíjak. A munkaképtelenség megállapítása.

A munkaképtelenséget (rokkantságot) és ennek okát az illetékes bányorvos állapítja meg, mely után az illető állandó tagnak nyugdíjazása a bányorvosi bizonyítvány alapján a bányakerületi vezetőség útján a társpénztári gondnokságnál javaslatba hozandó.

15. §.

A munkaidő kiszámítása.

A nyugdíjba beszámítható szolgálati idő kiszámításánál alapul a teljes naptári év szolgál. Az évnek tört részei nem vétetnek figyelembe.

A munkaidő azon naptól kezdve számíttatik, a mikor a nyugdíjazandó a társpénztárba állandó tagként felvételre, feltéve, hogy munkaidejét nem szakította meg, illetőleg esetleges megszakítása alatt a szabályszerű társpénztári illetéket vagy megállapított szabadságdíjat a társpénztárba befizette.

Oly tagoknál, kik munkaidejüket megszakították és e megszakítás közben szabadságdíjat vagy társpénztári illetéket nem fizettek, a szolgálati idő csak azon naptól kezdve számítható, melyen a társaság szolgálatába legutoljára ismét visszajöttek és attól kezdve szakadatlanul társasági munkában maradtak.

16. §.

A nyugdíj mértéke.

A nyugdíjnak magassága a szolgálati fokozattól és a munkaidőtől függ és következőképen állapíttatik meg.

Tíz teljes szolgálati év után

az I. osztály tagjai részére havi 25 koronában,

a II. " " " " 20 "

a III. " " " " 15 "

Minden további befejezett szolgálati évért a havi nyugdíj

az I. osztály tagjainál 2 kor. 50 fillérrel,

a II. " " 2 koronával,

a III. " " 1 kor. 50 fillérrel növekedik.

NYUGDÍJTÁBLÁZAT.

Szolgálati évek száma	Havli nyugdíj a z					
	I. osztály		II. osztály		III. osztály	
	t a g j a i n á l					
	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
10	25	—	20	—	15	—
11	27	50	22	—	16	50
12	30	—	24	—	18	—
13	32	50	26	—	19	50
14	35	—	28	—	21	—
15	37	50	30	—	22	50
16	40	—	32	—	24	—
17	42	50	34	—	25	50
18	45	—	36	—	27	—
19	47	50	38	—	28	50
20	50	—	40	—	30	—
21	52	50	42	—	31	50
22	55	—	44	—	33	—
23	57	50	46	—	34	50
24	60	—	48	—	36	—
25	62	50	50	—	37	50
26	65	—	52	—	39	—
27	67	50	54	—	40	50
28	70	—	56	—	42	—
29	72	50	58	—	43	50
30	75	—	60	—	45	—
31	77	50	62	—	46	50
32	80	—	64	—	48	—
33	82	50	66	—	49	50
34	85	—	68	—	51	—
35	87	50	70	—	52	50

A nyugdíjnak legnagyobb magassága betöltött 35 szolgálatteljesztéssel éretik el.

Elszerencsétlenülés.

Munkaközben ért baleset által munkaképtelenné vált nyugdijpénztári (állandó) tag nyugdíja öt szolgálati évvel magasabb alapon számítandó ki. Ha pedig az ilyen tag elhal, hozzátartozói ugyanezen alapon kapják társépénztári illetményeiket.

Balesetből kifolyólag legalább is a tiz szolgálati év után megállapított nyugbér fizetendő.

Munkaközben ért baleset következtében munkaképtelenné vált, vagy elhalt betegépénztári tagokat, illetőleg hozzátartozóit ugyanazon járandóságok illetik meg, mint a nyugdijpénztári tagokat.

Ugyanez érvényes a IV. osztály tagjai részére is, akik társasági munkaközben ért baleset következtében való nyugdíjazás esetében a III. osztályba soroztatnak.

Ugy a nyugdijpénztári tagok öt évi nyugdíjtöbblete, valamint a betegsegélyző pénztári tagok nyugdíja a munkaadó I. cs. kir. szab. Dunagőzhajózási Társaságot terheli.

18. §.

A baleset fogalma.

Balesetnek csak oly sérülés tekinthető, mely rendkívüli, a rendes üzemtől idegen (erőszakos) események által az egészséget annyira rontja, hogy az illető állapotánál fogva nincs többé azon helyzetben, hogy a szokott munkát folytassa, illetőleg általa eddigi keresetét megszerezze.

Teljes megvakulás a társasági munka következtében balesetnek tekintetik.

Az ugynevezett hivatásbeli betegségek nem minősíthetők balesetek gyanánt, ha azonban teljes gyámoltalanságot és keresetképtelenséget idéznek elő, akkor az illető betegnek, tekintettel vagyoni és családi viszonyaira, szolgálati idejéhez kivételesen 5 év hozzászámítható.

Kétes esetekben az I. cs. kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság valamennyi bányatorvosaiból álló bizottság dönti el,

32. §.

Fel nem vett illetmények elévülése.

Fel nem vett illetmények iránt az igények csak egy éven belül, azon hónap elteltétől számítva, melyben esedékessé váltak, érvényesíthetők, azután pedig elenyésznek.

33. §.

Kegyadományok.

A szorultság különösen sürgős eseteiben a feljebbvaló szolgálati főnökség javaslatára kegyadományok adhatók 20 korona összegig. Egy és ugyanazon tag egy év alatt nem kaphat több kegyadományt, mint 40 koronát.

Ezen kegyadományok a legközelebbi társpénztári gyűlésen megbeszélendők és a gyűlés jegyzőkönyvébe felveendők.

34. §.

A nyugdíjasok igényei és jogai.

A társpénztár nyugdíjakon és árvasegélyeken kívül nyújt:

a) Nyugdíjas tagoknak, nyugdíjas özvegyeknek és árváknak ingyenes orvosi segínyt és gyógyszereket a 10. §. határozmányai szerint, amennyiben az ily kedvezményben részesülők az I. cs. kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság bányakerületein belül vagy Pécssett laknak és társasági bányorvos által kezeltetnek.

b) Temetést vagy temetési költségjárulékot azon nyugdíjasok vagy özvegyek részére, kik az osztrák-magyar monarchia határain belül elhaltak. A legmagasabb járulékösszeg nyugdíjasoknál 50 korona, nyugdíjas özvegyeknél 30 korona.

Beteg nyugdíjas tagoknak a bányakórházban való gyógykezelése és eltartása általában véve nem igényelhető, azonban sürgős esetekben, ha a bányorvos javasolja és a társpénztári elnöknek jelentés tétetik és az illető a kórházban való tartózkodás idejére a kórházi költségek erejéig a nyugdíjról lemond, — megengedhető.

35. §.

A befizetések felemelése vagy az igények leszállítása.

Ha a teljes alapszabályszerű illetmények kiszolgáltatására a társpénztár jövedelme már nem volna elegendő, akkor a társpénztári választmány által a m. kir. bányahatóság beleegyezése mellett elhatározandó, vajjon az illetmények leszállítása vagy a tagok járulékainak felemelése lépjen-e mindaddig életbe, míg a társpénztár a tagok igényeinek az 1—34. §§-okban loglalt határozmányok értelmében ismét teljesen megfelelni képes.

36. §.

Társpénztári igazgatás.

A társpénztár ügyeit a társpénztári választmány vezeti és kezeli. Ennek elnöke a mindenkori bányai igazgató mint társpénztári elnök. A választmány tagjai:

- a) a társpénztár elnöke;
- b) a választmány által megválasztott társpénztári számvivő;
- c) a társpénztári tagok köréből választott 28 választmányi tag. Négy-négy választmányi tag után egy póttag választandó.

A választmányi tagok megválasztása.

A választmányi tagok és póttagok választása 6 évi időtartamra történik olyképen, hogy 3 év elmultával a választmányi tagoknak fele — első alkalomkor sorsolás útján — kilép és a kilépettek helyett új választás történik.

Társpénztári atyák.

A valamennyi állandó tag viszonylagos szótöbbségével megválasztott választmányi tagok körükből 1 társpénztári atyát választanak, kik a társpénztár folyó ügyeit kezelik.

37. §.

A választhatóság kellékei.

Hogy valaki választható legyen, szükséges, hogy a megválasztandó:

- a) a 28-ik életévet betöltötte legyen ;
- b) kifogástalan előélettel bírjon ;
- c) legalább 3 éven át szakadatlanul mint állandó tag társasági munkában állott legyen ;
- d) írni és olvasni tudjon.

38. §.

A választás elfogadásának kötelezettsége.

Minden a 37. §. feltételeinek megfelelő tag köteles a reá esett választást elfogadni és a belőle reá hármló kötelezettségeket a választási idő tartamára lelkiismeretesen teljesíteni.

Hat év elmúltával az újra választást nem tartozik elfogadni.

39. §.

A társ pénztári atyák és választmányi tagok díjazása.

A társ pénztári atyák és választmányi tagok a reájok hármló ügyek díjazása fejében : a társ pénztári atyák egyenkint 60 koronát, a többi választmányi tagok pedig egyenkint 30 koronát kapnak egy évre a társ pénztárból.

Póttagoknak díjazásra igényök nincsen.

40. §.

Póttagok.

Ha valamely választmányi tag a társ pénztár kötelékéből, vagy a társasági szolgálatból kilép, akkor helyét azon póttag foglalja el, kire a választáskor a legtöbb szavazat esett.

41. §.

A társ pénztári választmány jogai és kötelességei.

A társ pénztári választmány jogaihoz és kötelességeihez tartoznak :

1. az ezen alapszabályokban megállapított illetményeknek engedélyezése és ellenőrzése ;
2. a társ pénztári számadások felülvizsgálata minden negyedév végével ;
3. a társ pénztári pénztárkulcsoknak megőrzése,

Társpénztári elnök.

A társpénztári elnök valamennyi gyűlésen elnököl és akadályoztatása esetében jogosítva van helyettest kinevezni.

Hivatva van a választmányi tagoknak megválasztása végett gyűlést összehívni és a jegyzőkönyvet eredetiben és egyszerű másolatban a m. kir. bányahatóságnak bemutatni.

Arra kell ügyelnie, hogy a választmány határozatai ezen alapszabályokkal folyton összhangzásban legyenek, csakis ilyenek hajtassanak végre és alapszabályellenes határozatok végrehajtása meggátoltassék.

A társpénztár elnöke legmagasabb ellenőrzést gyakorol a társpénztár fölött, minden fizetési bizonyítékot megvizsgálni és aláírni tartozik. köteles továbbá időnkint váratlan pénztár-rovanesolást tartani, a társpénztárt a hatóságok és bíróságok előtt minden irányban képviseli és valamennyi beadványt aláírni tartozik. Az egész igazgatásért a választmányi tagokkal egyetemlegesen felelős.

Társpénztári számvivő.

A pénz- és számvitelt a társpénztári számvivő kezeli.

A számvivő személyes felelősség mellett arról tartozik gondoskodni, hogy mindazon összegek, melyek a tagok által a jelen alapszabályok értelmében befizetendők, továbbá az értékpapírok vagy más módon jövedelmező tőkék kamatai az esedékes határidőkben a társpénztár pénztárába befolyjanak.

Ő valamennyi pénztári bizonyítékot aláírni tartozik; minden év végével a bizonyítékokkal teljesen felszerelt számadást összeállítani köteles, mely az egész választmány által átvizsgálendő és azután a társasági igazgatóságnak jóváhagyás végett beterjesztendő.

Köteles továbbá az év végével egy kimutatást a főtételek szerint összeállítani, melyből a bevételek és kiadások, továbbá a társpénztári vagyon tisztán és világosan kitűnjenek. Köteles esetleges kétségek eloszlatása végett a társpénztári atyáknak a társpénztári könyvekbe és számadásokba a betekintést megengedni. — A társpénztári számvivőnek a társpénztári választmány gyűlésein nemcsak tanácskozó, hanem határozathozó szava is van.

Társpénztári atyák.

A társpénztári atyák a többi választmányi tagokkal egyetemben különösen arra tartoznak ügyelni, hogy a társpénztárból adott illetményekkel semmiféle visszaélés ne történjék, továbbá, hogy a társpénztári gyűlésekben hozott határozatok a szabályszerű időtartamon belül kerüljenek kivitelre.

Arra is kell hatniok, hogy minden tudomásukra jutott hiány idejekorán orvosoltassék.

42. §.

Határozathozatal.

A társpénztári választmány rendszeren minden 3 hónapban gyűlést tart, azonban sürgős esetekben a rendes évnegyedes ülések idején kívül is összehívható.

Hatásköréhez tartozik :

1. A bányaeorvosok, a társpénztári számvivő, továbbá más társpénztári alkalmazottak választása és díjazása.
2. A meglévő tőkék előnyös elhelyezése.
3. A számvitelben és gazdasági kezelésben észlelt esetleges hiányok eltávolítása.
4. Rokkant tagok és özvegyek nyugdíjaztatása és az árvák segélyezése tárgyában határozni.
5. Ezen alapszabályok esetleges változtatása fölött határozni.

Ezen határozatok általános szavazattöbbséggel hozatnak és szavazategyenlőség esetében az elnök szavazata dönt.

Oly határozatok érvényességéhez, melyek az 1. és 5. alatti ügyekre vonatkoznak, a társulati igazgatóság beleegyezése is szükséges. Az alapszabályok megváltoztatása, továbbá oly kiadások tekintetében, melyekről a jelen alapszabályokban nincsen határozottan gondoskodva, azonfelül a m. kir. bányahatóság jóváhagyásának kikérése szükséges.

13. §.

A tőkéknek elhelyezése.

A társpénztár tőkéit csak oly értékpapirokban szabad elhelyezni, melyeket a magyar állam óvadékképeseknek elismer.

Kölcsönöket házakra és fekvőségekre a becsértéknek csak $\frac{1}{3}$ -ad részéig és csakis első helyen való betáblázásra szabad adni.

Oly tagoknak, kik megbízhatóknak vannak elismerve, csak kivételes esetekben 6°/_o-os kamat és a kölcsönnek 6 egymásután következő havi részletben való visszafizetése mellett kölcsönök adhatók.

Ily esetekben azonban három munkaképes társnak kezesége szükséges.

Már beszerzett értékpapiroknak eladása vagy elcserélése csakis a társasági igazgatóság és a m. kir. bányahatóság jóváhagyása mellett van megengedve.

44. §.

Pénztári zárlat.

A társpénztár pénztára háromszoros zár alatt áll. — A külső kulcsok egyikét a társpénztári elnök, a másodikat a számvivő, a trezorhoz való kulcsot pedig 3 havi váltakozással a társpénztári atyák egyike veszi őrizetbe.

45. §.

Határozatok elleni felfolyamodások.

A választmány határozata ellen 30 napon belül a m. kir. bányahatósághoz lehet felfolyamodással élni.

Ezen határidő elmultával felfolyamodások figyelembe nem vehetőek.

46. §.

Alapszabálykönyvecskéknek kiadása.

Minden tag jogosítva van, tájékozása végett jelen alapszabályok egy nyomtatott példányát magyar nyelven vagy német fordításban igényelni, mi mellett megjegyeztetik, hogy minden esetben a magyar szöveg tekintendő hitelesnek és kizárólag mérvadónak.

47. §.

Az alapszabályok hatályának kezdete.

Jelen alapszabályok a magy. kir. bányakapitányságnak jóváhagyása után 30 nap múlva lépnek érvénybe és ugyanakkor az eddigiek érvényüket és hatályukat veszítik.

Ezen új alapszabályoknak egy példánya minden rendelő szobában kifüggesztendő, mi által ezeknek meghirdetése eszközöltetik.

48. §.

A magyar királyi bányahatóság felügyelete.

Az érvényben álló ált. bányatörvény X-ik fejezete értelmében a társpénztár feletti állami felügyeletet gyakorolni a magy. kir. bányahatóság van hivatva.

Ennélfogva szabadságában áll:

a) A társpénztári évi számadásokat teljesen felszerelve megvizsgálás végett bekövetelni, az alapszabályellenes kiadások megtérítését elrendelni és a társpénztárt időszakonként rovincsolni.

b) A statisztikai kimutatások céljaira bekivánhatja a társpénztárra vonatkozó adatokat.

c) Rendkívüli, az alapszabályokban nem említett kiadásokat engedélyezhet. Ezen engedélyezés azonban mindig előre kikérendő.

49. §.

A társpénztár feloszlása.

A társpénztár feloszlása akkor következik be, ha a társaság magyarországi szénbányaműveinek üzeme teljesen beszünttetetik.

Ameddig azonban a bányaművek a jelenlegi, vagy más tulajdonos vagy haszonbérlet által üzemben tartatnak, a társpénztár a bányaművekkel elválaszthatatlanul össze van kötve.

Ha az első bekezdésben említett feltétel szerint a társpénztár feloszlása bekövetkezik, akkor első sorban a szerzett jogok és igények biztosítandók.

Az ezen jogok és igények biztosítása és kielégítése után megmaradó vagyon csakis oly célokra fordítható, melyek arra alkalmasak, hogy a bányamunkások érdekét, különösen pedig azokét, kik Pécs környékén laknak, előmozdítsák.

A vagyonnak az utolsó bányatulajdonosra való átruházása, vagy a vagyonnak felosztása az egyleti tagok között semmi esetre meg nem engedhető.

Az e tekintetben szükséges intézkedéseket az azon időben élő tagok teszik a m. kir. bányahatóságnak megfelelő közreműködése és utólagos jóváhagyása mellett.

Pécs, 1912. évi október hó 28-án.

Straka Ferencz s. k.

bányatanácsos, bányaiigazgató.

Ezen változtatott alapszabályokkal mindenben egyetértünk:

Vogt Adolf s. k.

Bodányi Ferencz s. k.

Kraut Antal s. k.

Küszter Henrik s. k.

Müller Ignác s. k.

Schütták József s. k.

Molnár Ferencz I. s. k.

Bika János I. s. k.

Prohaszka János s. k.

Gorivoda József s. k.

Bodis Antal s. k.

Keller János s. k.

Bodis Márton s. k.

Amrein Mihály s. k.

Aubrecht Ferencz s. k.

Ditrich Ambrus s. k.

Treu Márton s. k.

Bocz József III. s. k.

Harb Ferencz s. k.

Matis Imre s. k.

Kovács József VII. s. k.

Petersz Jakab s. k.

Regert Ferenc s. k.

Kovár János s. k.

Plaszauer János s. k.

Garay István s. k.

Rakoncsa János I. s. k.

Konyi József s. k.

választmányi tagok.

3038/1912. sz. Ezen társpénztári alapszabályokat a m. kir. bányakapitányság jóváhagyja.

Budapest, 1913. január hó 14-én

(P. H.)

Pauspertl s. k.

III. kir. bányakapitány.